

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Symbola Trinitatis, Id Est Trinitatis diversarum rerum, ex
Veteris ac Novi Testamenti Scripturis, Historijs &
exemplis; nec non congruentioribus rerum naturalium
similitudinibus conscripta ...**

Duplan, Theodore

Ruraemundae, 1663

Svbdivisio Tertia Ex locis Novi Testamenti minùs evidentibus

urn:nbn:de:hbz:466:1-12221

SVBDIVISIO TERTIA.

Trinitas diversarum rerum ex lege Evangelicâ, alijsque novi Testamenti scripturis conscripta, & vel ad mysterium Divinæ Trinitatis, vel alium pium sensum accommodata.

SYMBOLUM I.

Triples mundi status sive lex.

Naturæ, Scripta, Gratiæ. Ex Corn. a Lap. in Amos. 1.

Quos vultu vult Sancta suo Trias esse beatos,
(a) (Vult omnes) triplici ducere lege solet.

Naturæ lex prima fuit (lux indita menti)

Quâ velut (b) erasâ pectore, scripta datur.

Tertia liberior, prisci què gravaminis expers

Gratia Christi adum, quàm leve reddit onus!

(a) 1. Tim. 1. (b) Aliter extinctâ, sed tunc omittatur immediatè præcedens parenthesis.

SYMB. de eodem.

Mitior ac melior datur inspirata vetustis
Lex (a) Patribus, quando littera nulla fuit.

Durior Hebræis lex fit, duræque popellus

Cervicis, gemuit sub graviore jugo.

M

Noct

Nocte dein pulsâ lux Evangelica fulsit

(b) Clarior, e trini cognitione Dei.

(a) Scilicet Abel, Enoch, Noë, Abraham, Isaac, Jacob. (b) In veteri lege obscura notitia Sanctiss. Trinit. in novâ clarior est ut supra habitum fuit.

Nota. Sub lege naturâ in quadam unitate Patres Deo serviebant. Lex addita est ad naturam, ut quod mala consuetudo vitiavit in naturâ, lex reformaret in litterâ & fuerunt duo lex, & natura. Venit gratia. per Jesum Christum, & sunt tria, natura, lex & gratia Beda Joan. 12

SYMBOLUM 2.

Triplex. Salutatîo Divæ Virginis.

L Abitur empyreis ales de sedibus, aufert
Væ per Evæ lapsum, (a) fertque salutis ave.
Filia lecta Patris, Verbi purissima Mater,
Sponsa salutatur Flaminis (b) imbre tumens.
Baptistæ Genitrix; Christi (c) pia turba salutatur:
Laus, Triados templum, ter repetita decet.

(a) Luc. 1. (b) ibidem (c) id est Ecclesia in officio divino.

Nota. Ave gratia plena Dominus tecum: nec tantum Dominus Filius, quem carne induis, sed & Dominus Spiritus, de quo concipis, & Dominus Pater, qui genuit, quem concipis. Bernard. super missus est hom. 3.

SYMBOLUM 3.

Tria mira ac tres menses Luc. 1.

F Oeta Deo properat montana per ardua Virgo,
Athletam Dominus, quem simul ungat, adit.
(a) Reddita vox muto est, (b) impletur Flamine Mater,
(c) Ventre latens saltu prodit adesse Deum.

[d]

[d] Si tria mira Trias mox ipso in limine patrat
Virginis obsequium quanta trimestre parit ?

(a) Luc. 1. v. 64. (b) v. 41. (c) 44. [d] D. S. Augustinus lib. Comment. in Luc. 1. circa finem. S. Amb. & plures alij sancti Patres ita argumentantur.

SYMBOLUM 4.

*Tria nomina Divæ Virg. in scripturis Filia Patris, Mater
Fili, Sponsa Spiritus S.*

Diceris æterni lectissima Filia Patris,
Legit ab æterno te Pater ipse die.

Dum subjicit ventrem, subjicit Patris entheus ardor

Ipse vices [a] sponsæ jam tibi nomen erat.

Nascitur at purâ Patris dum virgine proles,

Magna ter Augusto nomine Mater eras.

[a] Dum desponsaretur fabro, cæli nupsit Architecto. S. Aug. Serm. 18. de SS. Tom. 10. pag. 413.

SYMBOLUM 5.

Tres Angeli nominatim ad terram missi.

Millia pennigerum quis censeat agmina Cælo;

Cuncta sub imperio quæ moderantis ovant ?

Victor io ! [a] Michaël Triadis pro Numine vindex,

Primus in hostiles contulit arma manus.

Mercurius verbi [b] Gabriël; [c] Raphaëlque viarum

Consciis, ad Triadem qui mihi ductor eat.

[a] Epist. Jud. 9. (b) Luc. 1. (c) Tob. 5.

N. Septem Angelorum nomina recensentur in quodam libro Antonij Duce de septem Angel. principibus scil. Michaël, Gabriël, Raphaël, Uriel, Schealtiel, Jeadriel. Barachiel Verum hæc & alia rejiciuntur, tum a S. Bonif; tum a PP. Rom. concil. Epist. 9. ad Zachar. Papam his verbis: non plura quam trium Angelorum nomina agnoscimus, id est, Michaël, Gabriël, Raphaël. Vide Fab. Just. in Tob. 12.

SYM-

SYMBOLUM 5.

Beata virgo triennis in templo præsentatur.

Virgo tenella petit Solymi subsellia templi,
 Facta puellari dux imitanda choro.
 Siftitur æterni lectissima Filia Patris,
 Carnequè velando Numine digna parens.
 Siftitur in templo foetum jam Pneumate templum:
 Prima placet trino (r) victima trima Deo.

(r) Ex Gen. 15. supra, in subdivisione primâ, victimas trimas, juxta S. Aug. esse symbola Trinit. diximus.

SYMBOLUM 6.

*Virgini ante, in, post partum, tria annuntiantur simul: Conci-
 pies, paries, vocabis, nomen JESUS.*

Ante Dei partum, sub partu, post quoquè partum
 Es virgo, ac salvâ virginitate paris.
 Quem Genitor numquam genitus, sine tempore gignit,
 Quem sine Matre Pater, tu sine Patre paris.
 Quem Triadis gignis virtute vocabis (a) JESUM,
 Auspicio Triadis nomen & omen habet.

(a) Vide quæ de nomine Jesu dicta sunt supra, in subdivisione primâ Symbolo 46. Conci-
 piens Virgo, pariens Virgo, Virgo perpetua. Talem fecit illam, qui factus est ex illâ. S. Aug.
 de temp. Serm. 15.

SYMBOLUM 7.

Tria mira in partu Divæ Virginis.

Ecquis in immenso videat magis orbe stupendum?
 Absque dolore, uteri pondere, Virgo parit.

Virgo,

Virgo, simulquè parens, expers pariendo doloris,
Est tumidus venter (a) pondus amoris habet.

Materiam ternæ dabit admiratio laudis,

Hæc tria mira, potens est operata Trias.

(a) In Trinitatis mysterio Pater Filium producit, & max inter Patrem & Filium eximius ille & infinitus amor procedit. Sic ex productione verbi Incarnati (ut una summis comparemus) in corde Virg. Matris, excellentissimus amor filij in Matrem & Matris in Filium emanavit. Labata verbo Maria propof. 20.

SYMBOLUM 8.

Tria quæ observabat, priusquam operaretur vel loqueretur Diva Virgo. Videlicet utrum cederet ad Dei honorem, animæ salutem, proximi ædificationem.

Sermonis quæ norma tui, quæ meta loquendi,
Hanc Regina poli, magna magistra, docet.
Divino sit fermo tuus conditus honore,
Verborumquè, salus, unicus esto scopus.
Facquè tuo certam, tibi proximus, ore salutem
Hauriat. Hoc trini fiat amore Dei.

SYMBOLUM 9.

Tria maxima Privilegia D. Virg.

Nulla tibi labe, nec originis ipsius, oris,
Ullius aut operis, nullaquè (a) mentis inest.
Sol sine nube manes, quia Virgo sola futura;
Quæ simul illæ sâ Virginitate paris,
Ut Regi, sine matre poli, sine patre soliquè
Ubera, cælesti turgida lacte, dares.

(a) Id est cogitationis.

SYM-

SYMBOLUM 10.

*Tres dies, quibus canunt Angeli assumptâ gloriosâ Virgine
Mariâ in cælum.*

Filius ad patrias, ut sol, remeaverat arces,
Non potuit dudum luna micare solo.
Non moritur, magis hæc oritur, reparatquè vigorem,
Induit auratas clarior orta comas.
En templo Triadis ternâ canit obvius æther
Luce, Dei scandit Filia, Sponsa, Parens.

*O B. Patris Filia, Mater Filij, sponsa spiritus. SSS. Trinitatis templum & complemen-
tum. Mater de Remedio. Esto miseris remedium. Sic voveo, sic oro.*

SYMBOLUM 11.

*Tres causæ incarnationis Filij Dei
Redemptio, Illuminatio & Exemplum. Ex S. Bern Epist. 190.*

ERutus est Adam, lytrumquè exoluitur orco
Quò stygijs vinclis abripiendus erat.
Quàm densâ nostræ squallent caligine mentes!
Qui tenebras pellat, luminis auctor adest.
Erranti cæcoquè deest mihi ductor? J-ESUS
Fit Dux ad Triadem, lux, via, Forma gregis.

SYM.

SYMBOLUM 12.

Tres speciales civitates Christi

NAzaret o quavis meritò florentior urbe,
 Concipere indutum corpore digna Deum.
 Nec minus augustos Bethleem gerit inclyta fasces
 Æterni partu condecorata Dei.
 Capharnum stupet alma sui miracula civis,
 Consilio Triados urbs benè lecta triplex.

SYMBOLUM 13.

Tres natiuitates Christi

Divina, humana, Spiritalis.

[a] **Q**uod sine matre Pater gignit venerabile verbū,
 Mater id absquè viri semine virgo parit.
 Gignitur in castâ [quoties hoc noscit amatquè]
 Æterni genitum, mente, parentis opus.
 Prima Patri natum coniungit, & altera matri,
 [b] Tertia me Triadi jungit amore, beat.

(a) Filius Dei generanti coæternus semper ex Patre, idem Filius hominis esse cœpit ex Virgine: ac sic & Filij Divinitati est addita humanitas, & tamen non est personarum facta quaternitas, sed permanet Trinitas S. Aug. de temp. serm. 19. alias tom. 10. fol. 131.
 (b) Castitas mentis seu incorruptio facit esse proximum Deo Sap. 6. Et ut ait Naz. in carmine de Virg. prima Virgo, quam omnes casta mentes ac virgines imitantur est SS. Trinitas. Prima Trias Virgo est, siquidem Patre natus anarcho Filius est, nec enim pater ortum traxit ab ullo.

SYM-

SYMBOLUM 14.

In memoriam diætæ triplicis natiuitatis, nox quâ Christus natus, tribus Missis illustratur ex statuto Eccles.

NOx erat, at Phœbi longè fulgentior orbe,
 Quâ nostro Verbum nascitur orbe Patris.
 Nox quæ cœlituum micat illustrata phalange,
 Quâ resonat cœlo gloria, paxquè solo.
 Hac merito Triadi ternis altaria fumant
 Thuribus, omnigenâ quæ veneranda tribu est.

SYMBOLUM 15.

Tres Pastores Christum natum venerantur in stabulo.

PAstores adeunt monitis cœlestibus acti
 Natum, qui proprio sanguine pascet oves.
 Pastor is est mundi, qui candida pascitur inter
 Lilia, quem niveo nectare mater alit.
 Tres Verbum in stabulo venerantur ab æthere missum
 Pastores; Triadi quàm placet ista trias!

Nota. Locus Natiuitatis Christi, magnificentissimâ Basilicâ, euerfo Adonide, a S. Helenâ est exornatus; & tot ornamentis a Constantino condecoratus, ut mundi miraculum esset.

SYMBOLUM 16.

Tres in stabulo Bethlemitico inveniuntur

JESUS, MARIA, JOSEPH.

PAstores tres ad triadem venêre colendam,
 Quam dederat terris, quæ rotat astra, Trias.

Poplite curvato Matrem inter, & inter Joseph
Pastorum est pietas ter venerata Deum.

O Bethleem felix! in cœlum [a] verteris, in te
Æmula cœlesti cernitur ecce trias.

(a) S. Bern. serm. 1. vig. Nat.

alleg. Bethleem est templum, præsepe altare, Christus hostia, panni & fasciæ
corporale, Deipara sacerdos, Joseph & pastores Christiani astantes.

SYMBOLUM 17.

Tres iidem fugiunt in Ægyptum

Non fugit Herodis Jesus formidine, verum
Motus honore Patris, tactus amore mei.

Mox ubi Niliacas Regum Rex attigit oras,

Falsorum pulsa est impia turba Deum.

Hæc humana trias divinæ instaurat honores,

Nos decet & falsis vertere terga Deis.

SYMBOLUM 18.

Trium Magorum tria munera. Matth. 2.

Regia majestas Æois excita terris

(a) Ter gemino Triadis munere signa refert.

Supremus Genitor fulvo præfulget in auro,

Est incarnato debita myrrha Deo.

Ignibus injectum gratos thus fundit odores,

Hujus odore fragrat Flamen, amore flagrat.

[a] Sic quasi trium munerum Trinitatis perfecta confessio, credatur a nobis una Divinitas sine confusionis separatione distincta, Pater & Filius & Spiritus S. unus Deus: credantur tres persona, sed non tres substantia. Quantum autem ad cœlestis nature ordinem pertinet, in Patre & Filio, & Spiritu sancto ita consistenda est una divinitas, ut nec singularis putetur in Trinitate persona, nec triplex in Unitate substantia, sed ita asfignetur pluralitas Unitati, ne Trinitati subtrahatur aequalitas. S. Aug. serm. 39. de temp. alias tom. 10. fol. 135.

SYMBOLUM 19.

Tria miracula sub epiphaniæ tempus

Ex Aug. loc. cit.

UT spendor Patris, nostro velatus amictu,
Illuxit, pariter symbola terna micant.

Prævia stella viam radianti lumine pandit;

(a) Mutat aquam vino; consecrat Agnus aquas.

Hęc tria mira patrat nosci dum cœpit ab ortu,

(b) Qui Patris ad dextram, fixit in arce locum.

(a) Hoc miraculo D. Hil. de Trin. lib. 3. in initio ad similitudinem & explicationem Divinae generationis utitur (b) putant aliqui illud Psal. Dixit Dominus: Domino meo, sede a dextris meis, ita explicari posse. Quod Filius ad dexteram, id est, in equali gloria ac majestate sit. Quam equalitatem semper habuit filius ratione divinae nature, sed ad eam elevatus est ratione humane nature, post humilitatem ad mortem Crucis. Vide Bellar. in Psal. 109.

SYMBOLUM 20.

Christus positus in ruinam, resurrectionem & in signum. Luc. 2.

NON dubium est orbi Christum peperisse salutem;
Quo pacto facta est ipsa ruina salus?

(a) Ut potius culpæ lapsu graviore resurgant,

(b) Te medicam miseris dico tulisse manum.

Ponitur in signum quò vibrant tela maligni,

Ast Trias est regnum, quò tua vota feras.

(a) Greg. Nazian. (b) juxta illud: percutiam & ego sanabo. Deut. 32.

SYM-

SYMBOLUM 21.

*Tertio die nuptiæ factæ sunt in Canâ Galilææ. Ioan. 2. apud
S. Aug.*

Tertia lux aderat nuptiæ clarissima tædis,
Clarescit Triadis, sed magis illa face.
Est aqua divinos in vini versa liquores,
Quo genitor Natum comprobat esse Deum.
Convivæ ut reliqui venit ad sponsalia Jesus;
En sumptis hominem se probat esse cibus.

*Not. Moraliter ex S. Bern. in Sent. tres species nuptiarum. Prima est reconcilia-
tionis per fidem. Secunda adoptionis per Spem. Tertia glorificationis perfecte
per charitatem, quæ est perennis SSS. Triadis visio.*

SYMB. 22. de eodem,

Et metretis ternis.

Bis ternas memorant hydrias præconia Christi,
Tres quoque metretas hydria quæque capit.
Ne dubites inter-Triadem sponsalibus-esse
(a) Inde metretarum mentio facta trium.
Testis adest oculata fides, metamorphosin istam
Acceptam Triadi terna metreta docet.

*(a) Capiebant singula metretas binas vel ternas, quia scriptura sancta, auctores & mi-
nistri propheta, modo de Patre tantum loquuntur & Filio, ut est illud: omnia in sapien-
tiâ fecisti: virtus enim Dei & sapientia Christus est. Modò etiam Spiritus S. faciunt men-
tionem, juxta illud ejusdem Psalmographi: verbo Domini cali firmati sunt, & Spiritu
eris ejus omnis virtus eorum. Verbum, Dominum, & Spiritum, totam, quæ unus Deus
est, intellige Trinitatem. Ven. Bed. com. in Joan. 2.*

SYM-

SYMBOLUM 23.

Christus triduo quaesitus, inter Doctores reperitur Luc. 2. ex S.

Aug.

AD Solymas ædes venerandi Numinis ergò
Virgineam matrem legis adegit amor.
Amissum lugere monet pia cura puellum,
Quàm dolor hunc potius quætere fecit a mor.
Et benè ter geminâ Sapiencia luce reperta est:
In medio Triadis nam (a) sedet illa throno.

(a) Adest Deo, genita ante secula sapientia, dicit Hil.

SYMB. 24. de eodem.

DOctorum in medio latitans sapientia sedit,
Majoris puero verba loquentis erant.
Bis senos numerans Matri subducitur annos,
(a) Suadebant Matrem linquere iussa Patris.
Obtineant semper Triadis commercia primas,
Post-habita (b) patris, matris, avique domo.

(a) Christus mansit in suis parentibus in templo, ut alium in celis habere se Patrem factum ostenderet. Ex Ven. Beda. (b) Luc. 14.

SYMBOLUM 25.

Christus proficiebat sapientiâ, ætate, gratiâ. Luc. 2.

PROgressus ætatis habet, quâ tempore natus;
Fine, Patris Verbum, principioquè caret. (a)
Infinita nequit sapientia crescere Verbi,
Incrementa (b) homini fas dare, nulla Deo.

Gratia.

Gratia quâ plenus capit incrementa, velut lux
Solis ab ascensu plus radiare solet.

(a) *purâ atatis* (b) *Id Beda intelligit sic; quod specimen dederit.*

N. Quia filius a Patre procedit per modum intellectus, propterea quæ pertinent ad intellectum, ipsi appropriantur indivinis, ut verbum, sapientia, veritas.

SYMBOLUM 26.

Tribus annis, Christus triginta annorum, prædicat.

Tres Patris æterni tenet alta silentia Verbum
Annorum decades: grandius urget opus.
Plus exempla sciens, quàm quævis verba, movere,
Ante-docenda facit-quàm facienda docet.
Ut fato vicinus olor sua cantica promit,
Laxat & in laudes Filius ora Patris.

SYMBOLUM 27.

Triplex fructus seminis. Luc. 8.

Quò magis assiduo, duroquè animata labore,
Majores fructus terra subacta feret.
Altera centenos, sex denos altera fructus,
Ter denos etiam, si minùs apta, feret.
Divæ mens Monadis Triadisquè exercita cultu,
Millenos fructus hac pietate leget.

N. Frustrâ in tricesimo nunc Verbum proferet, quod fidem & Trinit. ædificat.
Sexagesimum quod operis perfectionem docet. Centesimum quod ad dexteram regni prædicat vitam æternam, Beda in hunc locum.

SYM-

SYMBOLUM 18.

Testimonium Trium Matth. 18. Deut. 19. & 17. In ore duorum vel trium testium stet omne verbum.

Ipsa fides bino nonnumquam teste vacillat,
 (a) Exemplum faciat sub Daniele fidem.
 Judicium subiit dum casta Susanna duorum,
 Quos tulerant ætas impieta squè pares.
 In fontem Daniel laxat, monstratquè supremæ
 In Triadis firmam Numine stare fidem.

S. Aug: ad illud Matth: 18. in ore duorum vel trium stet: &c. per hoc mysterium Trinitas commendata est; in qua est perpetua stabilitas veritatis; vis habere bonam causam? habeto hos testes; Patrem, & Filium, & Spiritum. S.

(a) Dan. 13. N. Quomodo accipiendum est in ore duorum vel trium stabit omne verbum? nisi quia hoc modo per mysterium Trinitas commendata est, in quâ perpetua stabilitas veritatis est. Si vis habere bonam causam habeto tres testes, Patrem & Filium & Spiritum S. Deniquè quando Susanna casta femina fidelisquè conjux duobus falsis testibus arguebatur Trinitas illi in occulto suffragabatur. Illi Trinitas de occulto unum testem Danielem excitavit, & duos convicit, Ven. Beda in Joann. 8.

SYMBOLUM 29.

Tres panes Luc 10. apud Bed. in Job 1. & alibi.

Forsitan esurie venter vacat, oraque pallent,
 Quove premas ventris murmura, panis abest.
 Nocte fores in tempesta pulsabis amici:
 Uti consilio te meliore velim.

Tres

Tres petis an panes? quæ sursum quærito, pulsa

(a) Æternæ Triadis nocte diequæ fores.

(a) Amicus ergo ad quem mediâ nocte venit, ipse Deus intelligitur. Cui in mediâ tribu-
tione supplicare, & tres panes, id est, intelligentiam Trinitatis, quâ presentis vitæ conso-
lentur labores, efflagitare debemus Ven. Beda in Luc. 10.

S. Aug: de tribus panibus Luc. 11. Cum perveneris ad tres panes; hoc est,
ad cibum & intelligentiam Trinitatis; habes & unde vivas & unde pascas; ne
timeas, ne ficias; non enim ille panis finietur, sed indigentiam tuam finiet.

SYMBOLUM 30.

Triplices eunuchi. Matt. 19.

NAscuntur, fiunt eunuchi: suntq; videntes,
Qui tua non norunt vulnera fæde puer.
Istius haud omnes verbi capiuntur amore,
Sed quem flamma capit Flaminis, ille capit.
En stimulans adserta Trias (a) promissa labori,
Nulla parata polo, sint nisi parata solo.

[a] Duo sunt genera eunuchorum carnalia, tertium spirituale cui præmium promittitur, eò
quod propter Deum, cum possent esse viri, sunt eunuchi: ceteris, quibus castimonia neces-
sitas est, non voluntas, nihil omnino debetur, Ven. Beda in hunc locum.

SYMBOLUM 31.

Tres excusatores a nuptijs. Luc 14.

QUos invitatos jam cœna parata moratur,
Reppulit invitos ob tria (a) vana Trias.
Hic villam, juga quinque boum prætenderat alter,
Tertius obstricti jus sociale thori.

Huc

(70)

Huc igitur miseri, coeci, claudique venite
Ad Triadem; maneat turba vocata foris.

[a] Tria ista sunt vitia 1. Joann. 2. qua sunt tres furia mundum direxantes. Prima, id est, superbia debetur lapsus angelorum. Secunda, id est, luxuria, diluvium, Gen. 6. omnis enim caro corruerat viam suam. Tertia, id est, avaritia, orbis interitus, cum spina suffocatrices comburentur. Ita quidam vir doctus.

SYMBOLUM 32.

Ecce jam triduo sustinent me. Marc. 8. apud S. Aug.

Turma premit Christum patriâque, domoque relictis,
Deserti esuriens interiora petit.
Mentis amans epulas sic pendet ab ore docentis,
Vix opis esuriens, vix sitiensque memor.
Distulit in ternam Jesus alimenta dietam,
Cuncta facit Triadis nomine, cuncta docet.

SYMBOLUM 33.

Tria exigit imitatio Christi.

Abneget semetipsum, tollat Crucem, sequatur me. Luc. 9.

Qui-me-a-cumque sequi statuit vestigia, vitæ
Estque meæ in terris asperioris amans.
Intuitu Patris qui condidit omnia, Natum
Omnibus exutum me comitetur inops.
Haud grave sit sufferre crucem, parere vocanti,
Dat facilem sacri Flaminis aura viam.

SYM-

SYMBOLUM 34.

Tria præmia Christum diligentis

*Pater diligit eum, & ad eum veniemus, & mansionem apud eum
faciemus. Ioan. 14.*

Quisquis amore mei feruentiùs ardet, amorem
Huic Pater æternus reddet amore mei.
Illius in gremio sedem figemus, & ædem,
Pneuma sacrum, Natus, concomitansquè Pater.
Hospitio Triadem si mens exceperit hospes;
Sospes es, in terris aula vocanda Dei.

SYMBOLUM 35.

Si in tertiâ vigiliâ venerit. Luc. 12.

Admonet in vigili Christus statione manendum,
Adfore nocturni furis ad instar, ait.
Tertia quæ surgit bis senâ noctis ab horâ,
Præ reliquis meritò commemoranda fuit.
Hac horâ ad Triadem forsan sistêris, erisque
Dum minimè reris, Judicis ante fores.

Tres vigiliæ sunt tres hominis ætates, puta pueritia, Juuentus, senectus.

SYMBOLUM 36.

Ego sum Via, Veritas, & Vita. Ioan. 14. apud S. Aug.

(a) **S**um via quâ vobis sit eundum, quave, præibo,
Expers erroris, qui comes ibit, erit.

O

Ductor

(72)

Ductor ego & Doctor, vestigia nostra sequentem

Ad vitæ & veræ duco salutis iter.

Doctrinâ, exemplis, omnes virtute præivi,

Sum via sola, viæ terminus, (a) ipsa Trias.

(a) Nemo venit ad Patrem nisi per me. Joan. 14. (b) Hæc est autem vita æterna, ut te Patrem, & quem misisti Jesum Christum, cognoscant solum verum Deum. Consequenter enim & Spiritus S. intelligitur, quia Spiritus est Patris & Filij tamquam charitas substantialis & consubstantialis amborum. Ven. Bedæ Joan. 17.

SYMBOLUM 37.

Christus tres nominatim mortuos suscitavit.

CHriste salus hominum, cui subsunt omnia, morem
(a) Imperio cuius mors, phlegeton què gerit.

(b) Filia Jairi surgit, (c) Naimitidis hæres

Unicus, & (d) prodis Lazare chare foras.

Mille Deus dirâ vivos a morte reduxit,

In Triadis laudem (e) tres memorare placet.

(a) Christo tam facile fuit a morte, quam a somno excitare & ideo dicit de Lazaro: amicus noster dormit. (b) Matth. 9. (c) Luc. 7. (d) Joan. 11 (e) Per tres mortuos, intelligit Bedæ, tres mortes anime.

SYMBOLUM 38.

Christus ter lacrymatus est.

HAud risisse lego sub carnis imagine Christum,
Fudisse at lacrymas, ter memorare queam.

(a) Excidium flevit Solymæ, (b) tua Lazare quondam

Asperit lacrymis tristia busta suis.

Sed

Sed Crucis in ligno lacrymas cum sanguine fudit,
 Quò faceret, mundo pro pereunte, fatis.

(a) Luc. 13. (b) Joan. 11.

SYMBOLUM 39.

Tentator Christi tres lapides petit in panes converti, per quos intellige tres panes gratiæ.

EXime tres animo lapides (an vulnera dicam?)
 Quos precor in panes vertito, Trina Monas.

Naturæ fragili, Patris adde potentia vires,

A Verbo, sanæ postulo mentis opem.

Spiritus adde faces, torpore jacemus inertis,

Inquè tui noster quantus amore tepor!

N. Expendit secum Chryf. cur Christus sibi in deserto esurienti non fecerit panes, sicut Marc. 8. alijs esurientibus fecit? & respondet: Christus sibi homo, mihi Deus. Id est sibi debilis, egens &c. mihi omnipotens, dives &c.

SYMBOLUM 40.

Triplex tentatio Christi in deserto.

INcassum aggredieris cunctis alimenta creantem,

Delicium est cœli, non eget ille cibo.

Regna quid ostentas Regi, qui condidit orbem,

Subijcit & regnum legibus omne suis?

Numen adorandum Triadis tentator adora,

Competit hûic Monadi, gloria, cultus, honor.

SYMBOLUM 41.

Christus post tertium prædicationis annum moritur.

ANnis ter-statuit servare silentia-denis

Æterni Verbum linguaquè sancta Patris.

In Triadis tandem laxantur guttura laudes,
 Divini verbi semen ab ore fluit.
 Flex-animo mentes ad se Deus ore trahebat,
 In Crucis orator stipite major erat.

SYMBOLUM 42.

*Solvite templum hoc & in tribus diebus excitabo illud. Ioan. 2.
 apud S. Aug.*

SI lubet, hanc molem Solymi dissolvite templi,
 Me penes est terno fas reparare die.
 Si lubet hos potius diffringere corporis artus
 Restituam terno (vis mihi tanta) die.
 Solvite nunc & fræna sacro laxate furori,
 Tertia mox Triadis lux reparabit ope.

N. S. Ephrem, lib. de pœnit. ad illud Ioan. c. 2. solvite templum hoc & in tribus diebus & sic ait poterant in momento & in ictu oculi omnia fieri; sed ob mysterium Trinitatis intra triduum, hostem gratia ligavit, non quod impotens esset circa eos. (Nimirum tres dies) agere quæ oportebat, sed ut mysterium Divinitatis ostenderetur.

SYMBOLUM 43.

Triplex oratio Christi in passione.

CHriste sub horrendi memoraris tempora fati
 Plus solito ardentes ter geminasse preces.

(a) Terna fluunt in nos bona per tua vulnera **J E S U**
 Hæc rivi, pelagus tu pietatis habes.

Culpa remissa perit, reparatur gratia, tequè,
 Gloria per Triadem, sollicitante, datur.

(a) Ternarius numerus veritatis demonstrativus & confirmativus est, dicit Theophi. de oratione Christi in Matt. 26. Et Hugo: Christus in passione tertio oravit ad tria impetranda, scilicet culpa remissionem, gratia collationem, & gloriæ adeptionem.

[SYM-

SYMBOLUM 44.

Christus tertio dixit volentibus se capere: Ego sum. Ioan. 18.

Illa tenebrarum rectoris fluxerat hora,
 Quâ rapidis insons captus es agne lupis.
 Ter-geminans (a) ego sum majus tibi Numen inesse,
 Dictio ter-geminis prodit utrimquè notis.
 Nam trepidans hac voce phalanx armata furore
 Jæta velut rapido fulmine, strata solo est.

(a) Tres litteræ in unâ Syllabâ. Nota. In templis Ægyptiorum illud emblemata de Deo fuisse inscriptum refert Eugub. Ego sum; quod fuit, quod est, quodquè futurum est. Velum meum nemo unquam revelavit. Et S. Dion. de divinis nominibus cap. 5. docet Deum vocari ens, vel esse potius quàm quilibet aliud. Sicut e contra proprium nomen creaturarum est non ens vel non esse, quia qualibet res creata plus habet non entis quàm entis ait Plato in Thæsteto. Et I. Lip: in sua Epigraphæ.

Humana cuncta fumus, umbra, vanitas,
 Et scenæ imago, verbo ut absolvam, Nihil.

SYMBOLUM 45.

Ter Gallus cantat, ter Petrus negat.

Petre spondidisti, Domino comes ibo per ignes,
 Carceris ad duri vincula, ad usque necem.
 Præsciis at rerum Dominus: me ter Petre ternâ
 Auditâ Galli voce negabis, ait.
 Petra dedit lacrymas ut quondam vimine tacta;
 (a) Lumina sunt Domini flumina Petre tua.

(a) Mortuus est negando quia superbè præsumpsit, revixit, quia benignè Christus respexit.
 Ex Ven. Bedæ.

SYM-

SYMBOLUM 46.

Tribus rebus offendit, iisdemquè Christum placat Maria Magdalena, scilicet osculis, oculis, capillis.

Oscula dat, fundit lacrymas, funditque capillos,
Sub pede flens agni ceu lupa capta jacet.
Ipsa capillorum laqueo se vinxerat; Agnum
Victorem vincit Magdala victa suum.

(a) Funiculis Adam traxit tribus Agnus amantem,
Redditur & Trino victima grata Deo.

(a) *Funiculis Adam, id est charitatis.*

N. Maria etiam tertio adhibuit unguenta circa corpus Jesu. vid. Luc. 7. Joan. 12. & Marc. 16. ideoquè Sacerdos etiam circum-ducit incensum in oblatione Sacrif. Missæ ex Inn. 3. lib. 11. myst. missæ cap. 57.

SYMBOLUM 47.

Tres Christi Indices. Caiphas, Herodes, Pilatus.

Rex ter adorandus, cælo terrâquè tremendus,
Ad triplicis rapitur Judicis ora reus.
Agnelli sitiunt, tygresquè lupiquè cruorem,
Mille polis cujus gutta vel una valet.
Infringunt alapas, sannas rex impius infert,
Pilatus spinas, dira flagella, necem.

SYMBOLUM 48.

Ter Christum Pilatus defendit. Luc. 23.

Pontius infontem ne perderet hostis J-E-S-U-M,
Patronum, Judex ter miseratus, agit:

Baccha-

(77)

Bacchatur, frendet, sitiens fera turba cruoris,
Terquè pari contra Marte Pilatus agit.
Si constans Ponti Crucis hac in lite fuisses,
Danda foret luctis, par tibi palma, tribus.

SYMBOLUM 49.

Christus jussu Pilati nudatur, ligatur, flagellatur.

Qui cœlos stellis, terram qui floribus ornas,
Lumine qui vestis sidera, veste cares.
Vincula qui laxas, confectos vulnere sanas,
Nudus, & obvinctus, vulnere fœdus ades.
Hęc nostri tria curat amor: mea vulnera sanat,
Vincula dissolvit, vestit honore Trias.

SYMBOLUM 50.

Christus inter duos latrones medius.

Summus & æterno Patri par natus ab ævo
In medio pecudum nascitur imus homo.
Latronum in medio tandem denascitur insons,
Et moritur, vitam vita datura reis.
Judicium Triadis medio pietasquè refulget,
Dum Triadem perdit latro, sed alter habet.

SYMBOLUM 51.

Tres linguæ principes in Cruce.

In varias unam turris Babylonica linguam
Dissecat, in Triadis tres (a) decus, orbis habet.

Plebs

(67)

Plebs Hebræa suam Crucifixi in stipite legit,
Græca suam vidit, gensquè latina suam.
Una Deo laudes Hebræa recensuit Uni,
Nunc Triadi linguis gloria danda tribus.

N. quòd hoc nomen puta JESUS Nazarenus &c. hebraicè, græcè, latinè scriptum erat, hoc est quod Apost. dicit: omnis lingua confiteatur, quia JESUS Christus in gloriâ est Dei Patris. Beda in Luc. 23. (a) hæ tres lingue præ cæteris eminebant. Hebræa propter Judæos in lege gloriantes, græca propter gentium sapientes, latina propter Romanos omnibus parè gentibus tunc imperantes velint nolint ergo Judæi, JESUS Rex Judæorum est, hoc est, imperator credentium & consentientium Deum.

SYMBOLUM 52.

Tres tituli in Cruce
JESUS, Nazarenus, Rex

Regalis titulus Jesu tibi convenit iste,
Debetur probris gloria tanta tuis.
Ista triumphalem signant cognomina pompam,
Quæquè trophæa Deus de Phlegetonte tulit,
Unde tibi Judex titulus? Trias auctor ab alto
Direxit calamum credo Pilate tuum.

SYMBOLUM 53. de eodem

Vix jam virgineâ felix hic furculus alvo
Prodierat, Bethleem gaudia prima videt.
Nazareth hunc ortum Jessæo germine florem,
Maturus fructus urbs solymæa capit.

Nem

(79)

Nempè Crucis ligno pendens velut (a) arbore fructus,
Elysijs pulsos reddidit ille locis.

(a) *Sub arbore malo suscitavi te Cant. 8. Quod nonnulli de Malo granato interpretantur, cui Crux Christi comparatur. Est enim malum-granatum symbolum charitatis.*

SYMBOLUM 54

Christus tribus horis vivus in Cruce pendet.

Fixus in horrendo Christus dum stipite pendet,
Cur tribus est mortis lucta ferenda moris?
An quia ter geminos ter denis addidit annos?
Fors horis totidem vita trahenda fuit?
Vitæ principium Triadi, mediumquè sacrantur,
Horarum numero mors celebranda pari.

SYMBOLUM 55.

*Tria in Christo Crucifixo spirant amorem. Caput inclinatum,
brachia extensa, latus apertum.*

Osculafixus amor flexis cervicibus ambit,
Amplexusquè tuos brachia tensa petunt.
Quò fugias peccator habes securus asylum;
Cuspide transfixum cor morientis hiat.
In Cruce ter-geminum quidni spiraret amorem?
Spiritus, a Nato cum Patre manat Amor.

SYMBOLUM 56.

Tres Mariæ in monte Calvariaæ flentes

Triste Mariamar e est, non sufficit una, Mariæ
Tres plangunt, fiat Cruxquòd amara nimis.

P

Mens

Mens tua merfa jacet velut undis obruta J E S U,
 Tempeftas artus merferat alta tuos.
 Verbaquè deficiunt Verbo, vox faucibus hæret:
 Placasti Triadem voce, Cruore, Cruce.

SYMBOLUM 57.

Tribus horis tenebræ factæ sunt sub mortem Christi.

GRande tenebrarum lucem chaos abstulit orbi,
 Sol it ad occasum, luminis auctor obit.
 Lumina tunc mundi ceu lurida, squallida luctu
 Plangebant Dominum veste decente suum.
 Machina trina tremuit, tribus horis obstupet, horret
 Criminis expertem morte perire Deum.

SYMBOLUM 58.

Tria mira in eclipfi sub mortem Christi.

1. Plenilunium, quo non potest naturaliter sol eclipfari. 2.
 Quòd luna ab oriente solem subintraret cum hoc fieri debeat
 ab occidente. 3. Quòd eadè viâ rediret relinquens reiectam
 illam solis partem quam ultimo texerat, cum deberet opposi-
 tum fieri. C. Ians. in Evang.

LUna Creatoris fato lugubris, ab ortu
 Se(mirùm)fratri subdit amara foror.
 Ecce die medio plenis volat integra velis,
 Transversoquè subit tramite solis iter.
 Sic offuscato tribus horis sole, recessit,
 Nempè parentarat filia mæsta patri.

SYM-

SYMBOLUM 59.

Christus tribus diebus in sepulchro.

(a) **H**Oste triumphato plutonia regna tremendus
 Ingreditur, vinctos laxet ut inde patres.

Cerberus horrescens triplici prius ore timendus,

Cogitur æterno subdere colla iugo.

Tertia lux oritur, procerum stipante caterva

Christus ovat, patres restituitquè Patri.

(a) *id est morte, fort. ori morte, devicta ut ait Isid. Pelus. lib. 2. Epist. 112.*

N. Prima dies passio Salvatoris est. Secunda quâ descendit ad infernum.
 Tertia autem resurrectionis dies est. Tres etiam dies non incongruè possu-
 mus dicere Patrem & Filium & Spiritum Sanctum. Et hi tres unus dies. Ita
 S. Aug. serm. 90. de temp. aliàs tom. 10. fol. 192. Alij intelligunt per tres
 dies. 1. quo Filius ab æterno a Patre genitus. 2. quo in tempore natus. 3.
 quo e sepulchro resurrexit: sic enim explicant triduum quo Jonas in ventre
 ceti.

SYMBOLUM 60.

*Christus a resurrectione apparet tribus mulieribus habentibus
 tres pixides.*

TRes abeunt matres (a) stimulo pietatis, opisquè,
 Intrepidè tumulum, nocte silente, petunt.

Perfusæ lacrymis veterem testantur amorem,

Nec tenebræ, faxi nec remoratur onus.

Omnia vincit amor, se Christus amantibus offert,

Symbola dum Triadis tres, tria vasa gerunt.

(a) *Per tres mulieres intellige; quòd mente, linguâ, manu Caritas sit exercenda. Vi-
 de Bernardum de resurr. Dom. Serm. 2.*

SYMBOLUM 61.

Christus redivivus ter pacem discipulis precatur.

Victor Christe redux & debellator averni,
Nuntius optatæ pacis & auctor ades.
Nempè triplex pax est; hostis victoria triplex;
Quæ nimium diro funere parta tuo.

(a) Internam pacem des, (b) externamquè precamur,
(c) Æternâ o Tri-monas da quoque pace frui.

(a) Id est pax hominis apud se, vel quieta conscientia. (b) Pax hominum inter se (c) pax hominis cum Deo, vel pax Christi quæ finem temporis non habet, ipsa est enim omnis actionis nostræ perfectio. Propter hanc credimus, & speramus, & ejus amore, quantum donat, accendimur; propter hanc omnem tribulationem fortiter toleramus, ut in eâ feliciter sine tribulatione regnemus. Vera pax unitatem facit, quoniam qui adheret Deo, unus Spiritus est. S. Aug. sent. 369. & alibi: quoniam qui in eâ non fuerit, puta pace, abdicatur a Patre, exheredatur a Filio, nihilominus alienus efficitur a Spiritu Sancto. Serm. 57. de verbis Dom.

SYMBOLUM 62.

Christus ter dicit Petro: Simon Ioannis diligis me? Ioan. 21.

Commissurus oves Petro Saluator, & agnos,
Quos ad cælorum pascua pastor agat,

(a) Ter percunctatur; quia trina negatio Petrum:
Fecerat admissi criminis antè reum.

Pastor amore flagret, reliquis inspiret amorem,
Si cupit ad Triados ducere prata gregem.

(a) Redditur negationi trina, trina confessio, ne minus: amoris lingua serviat, quàm timori, & plus vocis elicuisse videatur mors imminens, quàm vita præsens. Sic amoris officium pascere dominicum gregem, si fuit timoris indicium negare pastorem Beda. Et alibi: sive ut B. Amb. tertio repetita figura operationem Trinitatis expressit. Et ideo in mysterijs trina interrogatio defertur, & confirmatio trina celebratur, nec potest quis nisi trina confessione

*purgari. Uide & ipse Petrus tertio interrogatur utrum diligat Dominum, ut tria re-
sponſione vincula, que Dominum negando ligavit, abſolveret. Ita in Act. Apoſt. cap. 10.*

SYMBOLUM 63.

Tres e terris aſſumpti, ſub mari ſi ſinem reverſuri.

(a) **E**lias rapitur curru, tranſfertur & Enoch;
Chriſtus in empyreos ſe levat ipſe polos.

Judicis adventum, mundi fatale præbunt
Excidium, ac rapidas, per maris alta, faces.

O Trias! Exactum ſiſtemur ut ante tribunal

Ne referam culpis debita jura meis.

(a) *Elias raptus, Enoch tranſlatus, Dominus noſter J E S U S Chriſtus ſe ſeiſo levat. S.
Bern.*

Nota. In fine mundi redibunt Enoch & Elias ut Anti-Chriſto ſe opponant
per conciones, &c. martyrio Jerofolymis afficientur, corporaq; inſepulta ja-
cebunt, ſed poſt tres dies reſurgent & ſpectante populo ad cœlum aſcendent.
S. Aug. lib. 20. civit. cap. 29. & paſſi n comment: in Gen. 5. & Apoc. 11.

SYMBOLUM 64.

Spiritus S. hora diei tert iâ mittitur.

Semper amant caſtæ quia candida teſta columbæ,
Candida divinus corda Columbus amat.

Habitur æthereis ternâ qui ſedibus hora,

Ob meritum Nati, Patris ab arce venit.

Pacis oliva venit, divini nexus amoris,

Ad Triadis, mentes, gaudia, flamen (a) agit.

(a) *Idem Spiritus S. qui Jois. 2. in baptiſmo Chriſti ſub ſpecie candida columbe, animas
purificans apparuit. ipſo die Pentecoſtes ſub ſpecie venti vehementis, ad bonum impellens,
& linguarum ignitarum amore ſui corda inflammans in Apoſtolos delapſus eſt.*

SYM

SYMBOLUM 65.

Tria millia, quæ S. Petrus convertit. Act. 2. & tres actus pietatis, quibus conservat.

Quæ lucratus erat Triadi (a) tria millia Princeps
 Petrus, in officio per tria fræna, tenet.
 Pavit Apostolico Pastor sermone fideles,
 Jugiter & vivo pane refecit oves.
 Ad lamenta precesquè monet, crimenquè piare
 Consultit, & Trino thura sacrare Deo.

(a) Ubi primum Ecclesie celebratum est baptisma, dispensatorie pietas divina ad confessionem S. Trinit. parcm numerum collegit animarum. Eccl. in Act. Apost. cap. 2.

SYMBOLUM 66.

Saulus triduo non videt, nec manducat, nec bibit. Act. 9. apud S. Aug.

SAule minas, dirasquè neces, & fulmina spiras,
 Ac toto, incassum toxica, corde, vomis.
 Continuo sternendus humi es, caligine merso
 Trina tibi sitis est, trina ferenda fames.
 Sis leo, terna fames cicuratquè, domatquè leones,
 Sis Lupus, aut Agnum te facit alma Trias.

SYMBOLUM 67.

Ter dictum Petro: macta & manduca. Act. 10.

TRina Monas celso dimisit ab æthere faccum,
 Immundi pecoris qui grege plenus erat.
 (a) Ter Deus ingeminat, posito discrimine tolle,
 Macte animo macta, cæde, ede Petre, feras.

Hæc

Hæc, priùs immundas, signant animalia, gentes,
Purgatæ Triadis fonte, piamen habent.

(a) Hoc factum est ter, quia per quatuor partes orbis terrarum, mysterium S. Trinit. a
12. Apostolis prædicandum erat. Beda. Et iterum: animalia illa, omnes gentes sunt,
erroribus immunda, sed trinâ submersione, id est, mysterio Trinitatis in baptismo mun-
data qua hominis imaginem referentes bestiarum & Serpentium sumpserunt figuræ.

SYMBOLUM 68.

S. Paulus ter virgis cæditur, semel lapidatur, ter ingeminat
nomen Iesu dum moritur (ut quidam referunt).

GRando semel lapidum petijt te terquè flagella,
Quæ Monadi & Triadi grata fuisse putem.

Si te Romanum dixisses Paule politem,

Cedere te virgis aula nec ausa foret.

Nomine dum Triados tandem caput obijcis ensi,

Ter JESUM moriens ingeminasse ferunt. (a)

(a) Ad hæc in morte Pauli tres milites apparitores convertuntur puta Longinus, Ace-
stus, Megistus. Item caput Pauli resectum, tres quasi saltus in terrâ dedit, & quoli-
bet saltu fontem elicit. Unum lactei, alios alterius saporis. Unde hic locus celeberrim-
us Romæ trium fontium, peregrinorum concursu visitur, ut mihi relatam est.

SYMBOLUM 69.

S. Paulus ad tertium Cælum rapitur, quod S. Aug. epist. 112.
cap. 3. Tom. 2. cum Anselmo, D. Tho. 2. 2. q. 175. art. 5.
intelligunt de loco Beatorum, ubi divinam essentiam vidisset
ut putatur.

PAule Dei fidos paulò rapis antè clientes,
In fontis populi qui populat or eras.

Ad ternum (Triadis forsân) raptaris olympum,

Aërium supra si dereumquè polum.

Ster-

Sterneris, erigeris, factus modò cæcus, in alto
Empyreoquè vides quanta stupenda polo?

Nota. Juxta Bern. tres cali sunt tres Personæ S. Trinitatis. Item tres virtutes & dotes, quibus ad eas, & ad gratiæ, ac gloriæ culmen ascendimus, scilicet humilitas, charitas, & perfecta unio. Nam inquit, quos verbo & exemplo prius Filius humiliaverit, super quos deinde Spiritus S. charitatem effudit, hos tandem in gloriâ Pater recipit. &c. Et post pauca: putasne hos gradus Paulus non transierit qui ad tertium cælum raptus?

SYMB. 70. de eodem.

Dignus ad alta rari Divûm subsellia Paulus,
Tergeminos scribit se penetrasse polos,
Quæ videt in primo, forsan, cæloquè secundo
Oblectent animum, non tamen illa beant.
Astronomi certent de pluribus ordine cælis,
Ardet inesse polo mens, ubi visa Trias.

SYMBOLUM 71.

S. Paulus Ephesi loquebatur per tres menses. Act. 19.

Tres Ephesi menses turbas instando docebat,
Quas facris, Triados nomine, tingat aquis.
Pars credit, durâ pars altera fronte resistit,
Pars sequitur Belial, pars sequiturquè Deum.
Quas reprobis, bone Pastor, oves divellis ab hædis,
Spe, fide, amore auctas, ad meliora præis.

SYMBOLUM 72.

Ter naufragium fecit. 2. Cor. 11

PAule ter, immensi post tot discrimina mundi
Jactatus, tumidis es propè sorptus aquis.

Jam.

Jamquè ferebaris ter piscibus esca futurus,
 Suffocaturas jam bibiturus aquas:
 Cum Trias occurrens extrema pericula passo;
 Ter voluit laudi Te superesse suæ.

SYMBOLUM 73.

Ter Dominum rogavi. 2. Cor. 12.

A Ngor utrimquè; caro trahit huc, mens inde repellens
 Nititur in carnem: quanta duella fero?

(a) Carnis agor stimulis: ah! ab hospite sicut ab hoste
 Vim patior, contrà, mens meliora petit.

(b) Ter Triadem oravi; passus sum terquè repulsam,

(c) Mequè repellendo pellit ad alta Deus.

(a) S. Aug. conc. 2. in psal. 58. quòd verò additur ab alijs id ortum esse ex familiaritate virginis S. Ibecla a Paulo baptizata, falsum est. (b) Ter, id est, sæpè & frequenter: ternarius enim symbolum est multitudinis & universitatis. (c) Causa datur, ob quam Paulus repulsam passus est, a S. Aug. in psal. 130: sicut ager, cum ei applicatur pharmacum molestum & ardens, rogat medicum, ut illud auferat, medicus autem egrotum consolatur ad patientiam, qui novit, quàm utile sit quod apposuit; pari modo egit Deus hic cum Paulo.

SYMBOLUM 74.

S. Paulus dicit, tres Apostolos, Petrum, Iacobum, & Iohannem, velut ecclesiæ columnas, dedisse sibi dexter as societatis.
Gal. 2.

T Res phlegetontæo revocandis gentibus antro,
 Testaris focias Paule dedisse (a) manus.

Indivisa Trias fidei tres esse columnas,
 Ac indivisam vult simul esse basim.

Q

Una

Ux a basis manet alta Trias tribus hisce columnis ;
Supremique vices verticis ipsa subit.

(a) Quod in dogmate S. Trinitatis, & aliorum fidei mysteriorum futuri essent concordia
& associati. Comment. communiter.

SYMBOLUM 75.

Ego plantavi, Apollo rigavit, Deus autem incrementum dedit,
qui autem plantat & qui rigat unum sunt. &c. 1. Cor. 3.

Sementem mandare solo, conspergere, fulcos
Scindere sit munus gnave colone tuum.

Sit natura tuum jacto de femine fructus

Sive minore gradu, reddere, sive pari.

Larga Trias facit arva bonis uberrima, quantos

Hac, fidei fructus corda, colente, ferent?

Nota. Dei agricultura homines sunt. 1. Cor. 3. Deus Pater plantat, cre-
ando, Deus Filius rigat, sanguinem effundendo, Deus Spiritus dat incre-
mentum, dono gratiæ suæ.

SYMBOLUM 76.

Nec oculus vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis aseen-
dit, quæ Deus præparavit ijs qui diligunt illum. 1. Cor. 2.

Quæ maneat summx Deitatis amore flagrantes
Gloria, fas nulli scire, videre, loqui.

Quis superum cantus, quæ sit symphonia cælo;

Musica terrigenas ista beata latet.

Exuperant sensus, transcendunt mentis acumen

Cultori Triadis festa parata polo.

Putas quid est, quod oculus non vidit? &c. definitum est per prophetam:
ero illorum Deus, & ipsi erunt mihi plebs. Quære aliud, si inveniis meli-
us. Ven. Beda.

SYMBOLUM 77.

Spectaculum facti sumus Deo, Angelis, & hominibus. 1. Cor. 4.

Spectandi pugiles durâ luctantur arenâ,
 In dubio, certant viribus, orbe viri.
 Athletas homines dicam, terramquè theatrum,
 Certat ubi noster cum phlegetonte labor.
 Cælituum genij spectant, hominesquè, Deusquè,
 (a) Victori palmam quis dabit? una Trias.

(a) *Lege infra symbolum 83.*

Moral. docet hinc S. Chryf. hom. 17. in Epist. ad Rom. nos fugere debere ophthalmuliam, id est, oculorum humanorum servitutem sed in oculos Dei nostros debere conijcere. Duo sunt theatra. Alterum amplissimum, in quo Rex regum, hoc est, Deus, nobilissimis Angelis supatus ad spectandum sedet. Alterum angustissimum, ubi ethyopes pauci, reum ignari stant, id est, homines, Magnæ est igitur insaniam illud repudiare, & huic inservire. Ita ille.

SYMBOLUM 78.

Ego tertio paratus sum ad vos venire. 2. Cor. 12.

Intumidam Paulus quo fervet amore Corinthum,
 (a) Emicat obscuris, clariùs igne, libris.
 Ter conatus eras invisere, semper amare
 Promptus, ab hac quamquam Tu redamere minùs.
 Dum toleratorum scopus est Trias alma laborum,
 Ipsa tui, merces, meta laboris, erit.

(a) *Verf. 15 hoc cap. Nota. Corinthij abundabant opibus, & idco fastuosi erant.*

SYMBOLUM 79.

Tria Epitheta vera Charitatis. 1. Tim. 1.

CRedite Christiades, verus quo pectora fervent.
 E cordis puro fonte resultat, amor ;
 Nec mundi immundi, nec sint contagia carnis
 Nec tua spurce puer tela Cupido gerat ;
 Nec sit ficta fides, sit mens tibi conscia recti,
 Hic summæ Monadi perplacet unus amor.

SYMBOLUM 80.

Tria una. ad Eph. 4.

*Unus Deus, una Fides, unum Baptisma. In hunc locum S. Chryf.
 aliàs tom. 4. pag. 955. Unus Deus, una fides, unum Baptis-
 ma. Ecce spes fidei. Unus Deus & Pater omnium, qui super
 omnes, & intelligitur Deus. Pater, & per omnia, intelligitur
 Filius, & in omnibus, scilicet, spiritus S. Ita quoque
 Hieron.*

UNicus in solio Rex, sol ut solus in astris,
 (a) Unicus in cœlis est Deus, una Trias,
 Quæ canitur fidibus, chordis e corde sonoris
 Una viget toto floret & orbe fides.
 Securo in portu sisti mens æstuat? una
 Munda sacri fontis provehat Unda ratem.

*(a) Attalus Martyr a tyranno per contemptum rogatus quod nomen Deus noster haberet
 Respondit: qui plures sunt, nominibus discernuntur; qui autem unus est, non indiget nomi-
 ne; Euf. lib. 6. Hist. cap. 3.*

SYM

SYMBOLUM 81.

In nomine JESU omne genu flectatur; caelestium, terrestrium, & infernorum. Philip. 2.

INter adorando curvetur nomine JESU
Omne vel Aligerum, Terrigenumve genu.
Plaudite Terricolæ, quibus orci vincla refringit,
Orcicolæ credunt, cumquæ tremore, colunt.

O Trias! hoc cunctis sit amori, sitquæ saluti

(a) A Te, nomen, Jo. ! quod super omne, datum.

(a) Cur nomen JESUS magis soleamus honorare, quàm nomen Deus? quia Deus significat Deum, quæ Dominus & Creator est, JESUS significat Deum, seu suppositum divinum, quæ Salvator & Redemptor est; nihil autem nasci profuit nisi redimi protuisset, canit ecclesia in benedictione cerei paschalis. Ex S. Greg. in pastor. Et ideo etiam nomen JESUS in vanum sumere, majus peccatum est. vide de hoc Abul. eruditè scribentem in Exod 20. q. 7.

N. 2. Christi sunt præcipua tria nomina. Emanuël, Christus, JESUS. Emanuël, est idem, quod nobiscum Deus, id est, Deus cum naturâ nostrâ humanâ, quod est in Christo. Christus, est nomen signans Regem, Sacerdotem, prophetam. JESUS est idem, quod Messias, Salvator. Nullum autem ex ipsis ita proprium ac personale est Verbo Incarnato, ac nomen JESUS. Vide Abul. in Matt. 1. q. 60.

(a) Quærit Abul. quare majoris reverentia sit nomen JESUS, quàm nomen Deus, & respondet primo loco penult. cit. quia sic in privilegium datum est a totâ S. Trinit. lege etiam quæ diximus de hoc alibi: p. 26.

SYMBOLUM 82.

Sobriè, justè, piè vivendum. Tit. 2.

ARs benè vivendi, quæ vita perennis aditur,
Paulino verbis manat ab ore tribus.

Justitiæ leges cum sobrietate teneto,

(a) Vive alijs justè, sobrius esto tibi.

Tertia

Tertia vox sacrandæ Deo, cœloquè ferenda,
Vive piè Triadi, præmia trina dabit.

(a) Ex S. Bern. serm. 11. inter parvos, ubi ait: vivamus sobriè erga nos, justè erga proximum, piè erga Deum.

Nota. Ex verbis hujus loci ad Tit. 2. scilicet: apparuit enim gratia Dei Salvatoris nostri omnibus erudiens nos, ut abnegantes impietatem, sobriè & justè, & piè vivamus expectantes adventum gloriæ magni Dei & Salvatoris JESU Christi &c. Probant Commentatores contra veteres & novos Arianos, JESUM Christum esse verum, magnumquè Deum.

SYMBOLUM 83.

Bonum certamen certavi, cursum consummavi, fidem servavi. 2.

Tim. 4,

Quis memoret Pauli seriem sine fine laborum?
Parta, cui duro marte, corona datur.

(a) Ac velut in stadio quoties attingere metam
Contigit; & laurum præripuisse alijs?

More fidem servantis hero, constanter amavit
Aspera pro Triados plurima ferre fide.

(a) Fit hic allusio vel ad agones olympicos in quibus luctando, pugnandoque: vel ad stadium, in quo currendo, certabatur: ubi victores bravys & coronis a brabeutâ donabantur. Talis agon vel stadium erat vita Pauli: bravium, gloria cœlestis, seu visio SSS. Trinit. Brabeuta seu præses certaminis; SSS. Trias.

SYMBOLUM 84.

In ipso vivimus, movemur & sumus. Act. 17

Nec vitam dedimus nobis, nec traximus esse,
Immotæ Triados motus ab ente venit.
Piscis in oceano, movet ales in aère pennas,
Sed vitæ & motûs unica causa Trias.

Quil-

Quisquè Deo vitam, motumquè adscribe Tri-uni,
Quo sine nec spires, nec movearis homo.

*In Patre sumus, in Filio vivimus, in Spiritu S. movemur & proficimus, inquit Cy-
prianus, Sermon. 1. de Baptismo Christi.*

SYMBOLUM 86.

*Tres sunt qui testimonium dant in terrâ: Spiritus, Aqua, San-
guis. 1. Ioan. 5.*

Spiritus in terris, sacrum baptisma, cruorquè,
Tres Triadis faciunt, ore tacente, fidem.
Ille columbinâ, linguæve, ignisve figurâ,
Martyrij sanguis, fontis & unda sacri.

Spiritus, unda, cruor, Christi de corpore manant,
Testanturquè (a) hominis cum Deitate fidem.

*(a) Sanctiss. Trinitati per Christum hominem omnis honor defertur. S. Aug. lib. 3. con-
tra Maxim.*

SYMBOLUM 87.

Triples radix peccati.

*Omne quod est in mundo, aut concupiscentia carnis est, aut con-
cupiscentia oculorum, aut superbia vitæ. 1. Ioan. 2.*

Quæ tria mundus habet, vel amat, vel jactat, & ambit,
Si benè dispicias, omnia despicias.

Te vel opes facient inopem, sunt mellea fella,

Est onus omnis honos, est & amarus amor.

(a) Prototypi mens nostra capax; huc dirige vota;

Hinc, honor omnis, opes, delicixquè fluunt,

(a) Id est, imaginis Dei, tum naturalis, tum supernaturalis, de quâ suprâ symb. 84.

SYM-

S Y M B. 87. de eodem.

Prospice, si sapias, quo sis homo fine creatus,
 Ad mala tam pronæ pone capistra gulæ.
 Vos, pudor! abreptos a mentis origine, sensus,
 Et Caro, vel vitæ Fastus ad ima rapit.
 Omnia, quæ cupitis, non sunt nisi somnia vana,
 Unius Triadis corda cupido trahat.

Moraliter, nota ex S. Bern. serm. 1. in octavâ paschatis. Omne quod est in mundo, est concupiscentia carnis, oculorum, & ambitio sæculi; hæ sunt 3. turmæ, quas fecerunt Chaldæi. Sed memini quoque S. Iacob tres turmas fecisse, cum timeret a facie Esau, rediens e Mesopotamiâ. Et nobis ergo adversus triplex genus tentationis triplici opus est munimento. Vt carnis concupiscentia sanguine ./. mortificatione superetur, est enim & martyrij genus, & quædam sanguinis effusio, quotidiana corporis afflictio; oculorum concupiscentia superetur studio compunctionis, assiduitate lacrymarum, quæ est aqua; ambitionis vanitatem spiritus charitatis excludat. Et hi tres unum sunt: quolibet namque deficiente ex his tribus, cætera adesse non præsumas: & qui tale testimoniû dabit in terrâ, merebitur & habere in cælo, ita ut Pater suscipiat tanquam Filium, & hæredem, Filius asciscat tanquam co-hæredem, Spiritus S. adhærentem Deo, unum Spiritum faciat esse cum eo, ita Bern.

SYMBOLUM 88.

Regnum Dei, est iustitia, pax & gaudium in Spiritu S. Rom. 14.

Iustitia est summi leges implere parentis,
Regnare est, tanto subdere colla Patri.

Hinc animi pax prona sequi, quâ subdita menti

Fit caro, mens Trino subiacet ipsa Deo

Pneumatis hinc flatu primæva repotia captat,

Et vitæ, (a) fructus labe carentis, habet.

(a) Id est, fructus in statu innocentia originalis delibatos, ut scilicet appetitus rationi, ratio Deo, in omnibus subderetur, quæ erat summa pax & gratia hominis. Hinc Apost. Eph 4. renouamini spiritu mentis vestra, induite novum hominem, qui secundum Deum, id est, ad Dei exemplar, creatus est in iustitiâ & sanctitate, & hoc est regnum Dei, in hac vitâ inchoative, postea in cælis perfecte

SYMBOLUM 89.

Quod addi posset symbolis evidenter probantibus.

Veri Adoratores adorent Patrem in Spiritu & Veritate. Ioan.

4. super quod Innoc. III. lib. 3. Myst. Missæ cap. 8. qui

Deum, inquit, satagit adorare veraciter, Patrem adorat in Spiritu S. & Veritate, id est, in Filio quia Pater essentialiter est in Filio, & Filius naturaliter est in Patre, Spiritus S. substantialiter est in utroque.

Numen adorandi, modicâ velut in nuce nobis

Illius a summo Numine, summa datur,

Verus Adorator colat in spiramine Patrem,

Mentis & in Partu laudet Utriquè parentem.

Sint tua, dispicias, conformia vota saluti,

Non deerunt precibus congrua dona tuis.

Hæc sunt quæ de Scripturâ collegimus, plura invenire poterit, qui magis operose eam persequi sua solertia voluerit.